

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

NR NK-I.4131.142.2019.AHOR

z dnia 10 lipca 2019 r.

Rada Gminy Bledzew

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506) stwierdzam nieważność Uchwały Nr VIII/53/19 Rady Gminy Bledzew z dnia 11 czerwca 2019 r. w sprawie określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego, w części obejmującej wzór wniosku, stanowiący załącznik do uchwały, w zakresie słów: „Świadomy odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu Karnego *)” oraz: „*)Kto składając zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.

Uzasadnienie

W dniu 11 czerwca 2019 r. Rada Gminy Bledzew podjęła Uchwałę Nr VIII/53/19 w sprawie określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 14 czerwca 2019 r. i z urzędu poddana została kontroli legalności. Analiza treści wykazała, iż przedmiotowa uchwała w części istotnie narusza prawo, w związku z powyższym organ nadzoru w dniu 3 lipca 2019 r. wszczął postępowanie nadzorcze celem stwierdzenia nieważności.

Rada Gminy Bledzew podjęła badaną uchwałę na podstawie art. 5d ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755, z późn. zm.) i w załączniku ustaliła wzór wniosku o wypłatę dodatku energetycznego.

Zgodnie z art. 5d Prawa energetycznego, dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Do wniosku dołącza się kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej (ust. 1); rada gminy określa, w drodze uchwały, wzór wniosku o wypłatę dodatku energetycznego (ust. 2).

W załączniku „Wniosek o wypłatę dodatku energetycznego” Rady Gminy Bledzew zamieściła wymóg złożenia przez wnioskodawcę oświadczenia o treści:

Świadomy odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu Karnego *) oświadczam, że:

- powyższe dane są prawdziwe;
- zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej;
- zapoznałem/am się z warunkami uprawniającymi do uzyskania zryczałtowanego dodatku energetycznego;
- umowa kompleksowa lub umowa sprzedaży energii elektrycznej zawarta z przedsiębiorca

energetycznym jest obowiązująca;

*)Kto składając zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

W ocenie organu nadzoru wprowadzenie wymogu złożenia oświadczenia z odwołaniem się do odpowiedzialności karnej przewidzianej w Kodeksie karnym za składanie fałszywych oświadczeń wykracza poza zakres upoważnienia wynikającego z art. 5d ust. 2 ustawy Prawo energetyczne. Z przepisu tego w żadnym razie nie można wywieść upoważnienia dla rady gminy do zamieszczenia w deklaracji pouczenia o odpowiedzialności karnej. Zamieszczenie we wzorze deklaracji pouczenia o odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym stanowi przekroczenie zawartego w tym przepisie upoważnienia ustawowego.

Należy podkreślić, iż zobowiązanie do złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań w uchwale organu stanowiącego będącej przepisem prawa miejscowego pozostaje w sprzeczności z art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 z późn. zm.), gdyż tylko przepis ustawy może przewidywać możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.k., kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Stosownie do art. 233 § 6 k.k. przepis § 1 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Warunkiem odpowiedzialności za złożenie fałszywego oświadczenia jest to, by przepis ustawy, na podstawie której oświadczenie jest składane, przewidywał możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (zob. wyrok WSA w Szczecinie z dnia 17 maja 2017 r.- sygn. akt II SA/Sz 317/17). Jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas w razie przeniesienia kompetencji na organ stanowiący gminy do podjęcia uchwały, winien przewidzieć w treści upoważnienia wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Podkreślić również należy, że Prawo energetyczne przewiduje składanie oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej wyłącznie w art. 7 ust. 8d⁶. Przepis ten dotyczy oświadczenia o tytule prawnym do nieruchomości składanego wraz ze zgłoszeniem przyłączenia mikroinstalacji, o którym mowa w art. 7 ust. 8d4, a nie wniosku o wypłatę dodatku energetycznego.

Zarówno w doktrynie jak również w orzecznictwie sądownoadministracyjnym ugruntowany jest pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym (upoważniającym), iż powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Zakres umocowania do stanowienia aktów prawnych niższego rzędu nie może być interpretowany rozszerzająco. Oznacza to, między innymi że taki akt nie może regulować wskazanych w ustawie materii w sposób dowolny, z przekroczeniem zakresu upoważnienia ustawowego, jak też nie może regulować tego co już zostało ustawowo uregulowane. Odstąpienie od tej zasady stanowi istotne naruszenie prawa. W związku z powyższym uznać należy, że we wzorze wniosku o przyznanie dodatku energetycznego rada gminy nie może sformułować obowiązku złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, gdyż stanowi to rażące przekroczenie delegacji ustawowej z art. 5d ust. 2 ustawy Prawo energetyczne.

W tym stanie rzeczy należało stwierdzić nieważność załącznika do Uchwały Nr VIII/53/19 w zakresie słów: „Świadomy odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu Karnego *)” oraz : „*)Kto składając zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym

postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.

Pouczenie:

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Paweł Witt